

poprzedni nr 26-425
T 104
EA

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

mej
Lajmund Szyoltowski
87-603 Wielepże

Lipno
POL-AK
+ Szyoltowska Irena
ps. „Czajko.”
26-425/425 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Szydłowska Irena.....
T: PK-425/425 Pom.....
Lipno POL-AR.....

I./1. Relacja k. 2 s. 1-3

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 5

VI Fotografie brak

7/11. Relacja - Szydlowska Irene

1. Relacja o doświadczeniach Ireney spisane przez Rajmunda Szydlowskiego, męża, 14.02.1979, rękop. omyg. z Arch. E. Zawackiej.

lc. 2 s. 1-3

O uczestniczeniu walle o niepodległości niezwiązanej

I. Dane osobiste

1. Ludwika Treus z Jankowskich ur. 1918 r. w Kielcu, dany p. Lipnowska córka Wacławy i Teofil z Kosowskich Jankowskich rodzice pochodzenia elipskiego posiadający gospodarstwo rolne w Turadnie, gm. Skępe. Mąż również pochodzący elipskiego zatrudniony w okresie okupacji w lasach skępskich jako robotnik leśny. Wybitatecnie prowadzą podstarostwo, bez zarobku, prowadzące gospodarstwo domowe przy mężu.

II. Okres podrobczym do 1. IX 1939 r.

Do 1. IX 1939 roku pracowała przy rodzicach pracując w gospodarstwie rolnym rodziców. Przygotowania osobistego do obrony kraju nieponadala.

III. Okres okupacji

W okresie okupacji była przy mężu, pracując w niestandardowym gospodarstwie męża, który pracował w tym okresie w lasach skępskich jako robotnik leśny. Do konspiracji została zaangażowana przez męża

Rajmunda Ludwiskiego w styczniu 1943 r. Polska Organizacja Brojowa, w m-cu wrześniu 1943 r. po postawieniu nie z innymi

organizacjami ruchu oporu przejmując nazwę Polskiej Organizacji Powstańczej (P.O.P.) w m-cu sierpnia 1944 r. jwi w czasie powstania warszawskiego, łączny ni ~~Polska~~ z Armią Krajową (AK) w konspiracji pseudonim miasta "Ciepka" i pełniła

funkcję łączniczki w rejonie gmin Kielce - Elblin - Siedlce i Lipnowa. Między innymi do jej obowiązków należało utrzymywanie i przeprowadzanie osób spalonych w innych rejonach, oraz zbieranie pieniędzy wojennych w miejscach publicznych bezpiecznych, kolportowanie prasy podziemnej o innych zadaniach wynikających z istniejącej sytuacji.

W dniu 12. X. 1944 r. na skutek niepowodzenia wstąpiły masowe aresztowania członków organizacji. Ja również bym odległa Amery

Czajka wydały w tym czasie komendantem całej placówki
 Wielkie - Zadunulie (Kosiński również się nie wspomina o tym
 180000) będąc w tym czasie przy pracy w lesie sztafem w porz.
 ostrzeżony ^{innym} samych robotników sztafem skrył się w lesie. Żona
 moja "Czajka" od razu się została amentowana, lecz niestety przez
 2 tygodnie w swoim domu trzymała stać dzień i noc licząc na
 niej parrot. W tym okresie żona moja również musiała uciekać.
 Ukrywała się początkowo na Jancurkichi wsi w Kalinowskieli.
 Z tamtego momentu do Lipna, starając się nawiązać łączność z
 Komendą Powiatową, przed amentowaniem w Suradółku, zostali
 amentowani Komendant powiatowy p. "Wielkie" Skulski i
 Zbigniew i jego żona "Jery" Edmund Godkowiński przebywający
 na terenie gm. Chudów i Zadunulie i z tego tytułu łączności
 została zerwana) lecz to się jej nie udało. W między czasie
 cała rodzina Kalinowskieli wymordowana w Wigonię przez Jagd-

A.H. Komando. Ojciec Jan Kalinowski, żona Bronisława, córka Józefa, syn
 Bronisław. Ocalała aley najmłodszą córką Henryka, która w tym
 czasie była niobecia w domu. Obecnie zamieszkuje we Wrocławiu.
 W tym czasie została zamordowana moja matka Agnieszka
 Sędzińska lat 68 jej brat Adam, ^{62 laty} Tomaszewski (wspólnie z nami
 zamieszkiwali w Suradółku. Byli zaliczani za stodołę w miejscu
 naszego zamieszkania. Wspólnie z nami w tym czasie został
 zamordowany Henryk Bourdeier i ktoś nich zaliczamy.
 Dalej za udziałami francuzy partyzantów i osobom ulicy wrajczy
 się Helena Kirielska i Leclib i uciekli nieparlamentem, żona
 naszego d-ey plutonu, Wojciechowski Zygmunt estouch naszej
 organizacji oraz jego matka Wojciechowska której również
 uciekła nie parliżtem. Wymienieni wyżej zamieszkiwali w naszej
 okolicy i zostali zamordowani na miejscu przez Jagd- Komando

w Szigowie. W tymże Szigowie zostają zamordowanymi. razem 3
inne osoby, których nazwisk nie znam, lecz ewolucji ich ery
w zbiorczych dołach, lub pojedynczych w lesie, zostało po wywołaniu
celkopauc i pmer rodziny po rozporządzeniu ewolucji pochowane na oho-
licznych ekwentach. Zona moja „Czajka” po miedawej próbie
namierzenia Łęguoski z Hou. Dow. AK. w Szipnie powzięta do Wielkiego
do swoich dziadków Teofila i Łoję Janhowskie obecnie już nie
żyjącej. Tacy zostali arestowani pmer miejscową sandarmerię w
Wielkiem dnia 6 stycznia 1945 roku i przewieziona na miejsce
każni do Szigowa. Po wywołaniu szukając jej ewolucji w Szigowie
nie znalazłem, lecz w jej relacji świadków po podaniu jej wyroku
okazało się, że została przewieziona do więzienia w Szipnie. Na
dzień przed ewaluacją więzienną, widzieli ją, jechali na spacer,
lecz nasajutn w transportie jej i wielu innych już nie
widzieli. W jej relacji świadków, Szipny w tym czasie przebywali
w więzieniu podobno w nowym wysiedlono 2 samochody więźniów
w pobliżu malinowki lasy i miasto ich rozstrzelać.
Mogłi ich nie znaleźć, a tym samym mi odzwierciedlić zło
Swojej żony.

Relacja spisana dnia 14 lutego 1979 r.

Rajmund Szepietowski

prez. „Pysiek”

były oficer placówki AK

Wielkie - Łachuniki

zam 87-6031 Wielkie

prof. Włodawski

J: D - 425/425 Pom.

Lipno

Soyotowska Irene

V. Karty informacyjne

l. 5

1

2

425/8

3

AK
Lipno

4. Szypoltowska Trena
5. zd Jankowska
6. „Czapka”
7. Szypoltowska
8. Wacław i Zofia Jankowscy
9. wr. 1918 r. Wielgie pow. Lipno
10. maj - Wielgie 87-60.3 woj. łódzkie
11. 7. 1945 r. zamord. w Lipnie
- 11.2. kwint. G.I 1945 r. w Suradowie pow. Lipno
12. Rel. m. gze Szypoltowskiego Rajmunda

Próba biografii

od 1943

Irenea Szyoltovska z Jankowickich urodziła się
w 1918 r. w Wielkiem pow. dipnr w rodzinie chłop-
skiej Wacława i Zofii z Kostowickich Jankowickich.
Do 1. IV. 1939 mieszkała z rodzicami pracując w gospo-
darstwie rolnym. W okresie okupacji została
ucieczniczką w celu konspiracyjnej pracy przy
Szyoltowskiego ^{Stawieckiego} placówce PK Wielgie-
Zachodniej i przyjmując ps. "Czapka". Pełniła
funkcję łączniczki w rejonie Wielgie - Chalin - Za-
olunicki - Lipno. Ukrywała i przeprowadzała obo-
by spalone w innych rejonach oraz zbieranych
juniów wojskowych. Kolportowała prasę podziemną.
Po wyjeździe do państwa w październiku 1944 r. została uciele-
i ukrywała się w różnych miejscach. Po ucieczce
pro próbę uwięzienia w Niemczech z Kom. Pow. PK
w Lipnie wróciła do dwadecioletniej Zofii Jankow-
skich do Wielkiego i tam została aresztowana 6. I. 1945 r.
Wraz z innymi uwięzionymi została zamordowana w lesie
w alimowskich w przeddzień opublikowania
Lipno przez Niemców w styczniu 1945 r. Została
jej nie odwołano. /SK 85

Zbiory E. Zawackiej, II 1980 r.

AK 2
Lipno

Siostra Leonarda
+ Szydłowska Irena z domu Jankowska ps "Czajka" /1918
+ S.I 45/ ur w Wielkiem pow. Lipno, córka Wacławy i
Zofii z Kozłowskich, rolniczka z Suradowa pow. Lipno
Zaprzyśnięta w styczniu 1943 r. do POZ - AK /Pol-
skiej Organizacji Zbrojnej połączonej od września
1943 z AK/, Łączniczka obwodu, ukrywała i przepro-
wadzała "spalonych" i jeńców. Aresztowana 6.I.45
przewieziona do więzienia w Lipnie i zamordowana w
pobliskim lesie w przeddzień ewakuacji więzienia

Źródła: -relacja męża Rajmunda Szydłowskiego, kmdta
plac AK w Wielkiem
-inf. Grefkowicza Z., kmdta plac. AK Chalin,
obw. Lipno

por 423
Zbiory E. Zawackiej, II 1980 r.

AK 3
Lipno

+ Szydłowska Irena z domu Jankowska ps "Czajka" /1918
+ 6.I.45/ ur w Wielkiem pow. Lipno, córka Wacławy i
Zofii z Kozłowskich, rolniczka z Suradowa pow. Lipno
Zaprzyśnięta w styczniu 1943 r. do POZ - AK /Pol-
skiej Organizacji Zbrojnej połączonej od września
1943 z AK/. Łączniczka obwodu, ukrywała i przepro-
wadzała "spalonych" i jeńców. Aresztowana 6.I.45
przewieziona do więzienia w Lipnie i zamordowana w
pobliskim lesie w przeddzień ewakuacji więzienia

Źródła: -relacja męża Rajmunda Szydłowskiego, kmdta
plac AK w Wielkiem
-inf. Grefkowicza Z., kmdta plac. AK Chalin,
obw. Lipno

na Grefkowie 3 sierpnia
Teresa, Anna, Julia z majorka

+
po 6 I 1945 Szypłowska JRENA

ul. Nowy Biograf, Stowicki, Miast. Włocławek 5 k 82

Włocławek, par. kupańska
kuchnia, POZ, potem AK, Twierdza

Lipno
POZ, AK.

4

Włocławek

29

+ Geydtonskie Inewa Lipno 5
PK

zob. Liótkowski B., Polskie
Podswenne me Kujawach...,
Tomni 2008, s. 294, 305.

ML. XI/14

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
poz. 425 Nam
data wpływu 20.4.79

Pracownia D.K.
14.V.1985

na podstawie:

II relacji Komisji Szydłowskiej
miejscowości Irena.

87-603 Wielka
j. Wroclawek

Lipno

ps. erajka
+ Szydłowska Irena

Szydłowski.
Irena

